

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Šternberk, Dr. Hrubého 2, okres Olomouc

Dr. Hrubého 2, 785 01 Šternberk

Identifikátor školy: 600 140 784

Termín konání komplexní inspekce: 14. - 20. únor 2001

Čj.	132 122/01 - 011032
Signatura	km2cu103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Šternberk, Dr. Hrubého 2 byla zařazena Školským úřadem Olomouc do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jako příspěvková organizace rozhodnutím čj. 322-02-02 s účinností od 1. 9. 1998.

Ve školním roce 2000/2001 má dvacet jedna třídu 1. - 9. ročníku s průměrným počtem dvacet pět žáků na jednu třídu a s celkovým počtem 528 žáků, z nichž 147 dojíždí z osmi okolních obcí. Kapacita školy je využita na 96 %.

Objekt školy tvoří dvě budovy propojené přístavbou, v níž je jeden velký moderní tělocvičný sál a malá tělocvična pro gymnastiku. Sportovní areál doplňují prostorné hřiště a dvůr, které slouží k výuce tělesné výchovy a k mimoškolnímu využití volného času žáků. Moderní hřiště s atletickou dráhou má velmi kvalitní umělý povrch s odpruženým tartanem, který při provozování sportovních aktivit splňuje požadavky maximální bezpečnosti.

Škola sdružuje školní družinu se čtyřmi odděleními pro 100 žáků. Školní družina je umístěna na odloučeném pracovišti v samostatné budově.

Ve školním roce 2000/2001 se vyučují všechny třídy 1. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola podmínek, průběhu a kvality vzdělávání ve třídách 1. stupně byla zaměřena na výuku v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, přírodověda a vlastivěda. Na 2. stupni byla hodnocena kvalita výuky českého a německého jazyka, chemie, informatiky, matematiky, přírodopisu a zeměpisu.

1. stupeň

Společná zjištění týkající se plnění učebního plánu, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek výuky

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu.

Ve škole je využita odborná a pedagogická způsobilost učitelů sledovaných předmětů. Pouze v 5. ročníku vyučují český jazyk, přírodovědu a vlastivědu učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na 2. stupni. Tato skutečnost však neovlivnila negativně kvalitu výuky.

Pracovní prostředí má z hlediska prostorových a psychohygienických podmínek velmi dobrou úroveň. Výuka probíhala v prostorných kmenových učebnách, které vytvářejí motivující prostředí pro formování pozitivních postojů žáků k získávání vzdělání. Většina učeben byla vybavena starším, případně renovovaným školním nábytkem, který odpovídal antropometrickým požadavkům. V některých učebnách byly k dispozici televizory a radiomagnetofony. Škola nemá v počítačové učebně instalován žádný software s výukovou tematikou pro 1. stupeň. Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, které odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. V učebnách i v knihovně mají k dispozici svazky doplňkové četby. Učitelé používali při vyučování pomůcky a vlastní kopírované materiály. V kabinetu 1. stupně chybí pro žáky nižších ročníků manipulační pomůcky (textilní písmena, kostky s písmeny, skládací obrázky a texty, tvrdé a měkké kostky aj).

Dodržování psychohygienických zásad ve vyšších ročnících 1. stupně spočívalo převážně v častějším střídání činností. Správné sezení žáků, sklon sešitů a držení psacích potřeb nebylo sledováno důsledně. V nižších třídách byla otázkám duševní hygieny žáků věnována náležitá

pozornost. Vynikající psychohygienické podmínky byly vytvořeny ve vyučovací hodině, v níž učitelka průběžně zařazovala relaxační uvolnění žáků prostřednictvím prvků jógy.

Český jazyk

Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Učivo 1. ročníku je rozvrženo odpovědně, předložené tematické plány korespondují s učebními osnovami. Obsahová náplň učiva 2. – 5. ročníku, konkrétně složky čtení a literární výchovy, je členěna většinou podle názvů článků uvedených v učebnicích a nezahrnuje úkoly nácviku techniky čtení a literární výchovy.

V úvodu všech sledovaných hodin sdělily učitelky žákům vzdělávací cíle. Hodiny měly plynulou organizaci, časově byly velmi dobře rozvrženy. Vyučující udržovaly žáky po celou dobu v aktivitě. Udělovaly jasné pokyny a kontrolovaly, zda jim žáci porozuměli. Průběžně sledovaly práci, při samostatné činnosti pomáhaly slabším žákům. Většina z nich využívala práci s chybou ke korekci výsledků a tím i méně nadaní žáci získávali pocit úspěšnosti. V hodinách čtení a literární výchovy měli dostatek prostoru k rozvíjení komunikativních dovedností. Vhodně formulované otázky podněcovaly jejich fantazii. Většina učitelek dbala na správnou výslovnost žáků a cílevědomě rozšiřovala jejich slovní zásobu. Metody a formy práce byly voleny velmi dobře, podporovaly aktivitu žáků a snahu o dosažení vytčeného cíle. K vyšší efektivitě vyučování chybělo zařazování skupinové práce, méně často bylo učivo diferencováno podle schopností žáků. Kontrolou sešitů bylo zjištěno, že žáci jsou důsledně vedeni k vytváření správných návyků, grafická úroveň jejich sešitů byla velmi dobrá. Chování žáků při výuce bylo kultivované, spontánní, patrná byla jejich ochota a touha po ocenění.

Výuka českého jazyka měla velmi dobrou úroveň.

Matematika

V dlouhodobém plánování výuky byly zjištěny nedostatky. Některá témata nebyla do tematických plánů učiva zahrnuta, jiná naopak přebývala. Učitelky naplánovaly učivo podle učebnic, které se obsahem a řazením témat neshodují s učebními osnovami. Průběh vyučování svědčil o důsledné bezprostřední přípravě.

Organizace hodin umožnila splnění výukových cílů. Pokyny pro práci byly srozumitelné a jasné. Učitelky vedly žáky k pochopení logických souvislostí, využívaly práce s chybou, uplatňovaly diskusní metody. Individuální přístup k žákům byl zřejmý. Při méně efektivním frontálním způsobu výuky nebyl vytvářen prostor pro samostatné učení.

V hodinách bylo využíváno především průběžné motivace. Vyučující projevovaly k žákům kladný vztah, vytvářely přátelskou atmosféru. Hodnocení žáků bylo převážně pozitivní. Závěr hodin byl orientován převážně na rekapitulaci obsahu vyučovací jednotky, chybělo konkrétní hodnocení dílčích úkolů a individuálních výkonů žáků.

Při vyučování panovala atmosféra důvěry. Ve vzájemné interakci mezi učitelkami a žáky převládala mluvený projev vyučujících.

Výuka matematiky měla velmi dobrou úroveň.

Přírodověda

Rozvržení učiva do tematických časových plánů bylo provedeno dle používaných učebnic bez přihlídnutí k odlišnostem v učebních osnovách. Došlo tak k nezařazení tematického celku výchova ke zdraví v rozsahu 40 vyučovacích hodin ve 4. a 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda. Kontrolou zápisů v třídních knihách školního roku 1999/2000 bylo zjištěno, že uvedené učivo nebylo odučeno ani v minulém školním roce. Na základě upozornění

ČŠI byl nedostatek v plánování učiva na školní rok 2000/2001 odstraněn již v průběhu inspekce.

Ve vyučovacích hodinách převládalo vhodné využití prvků aktivního učení. Učivo bylo podáváno tvořivým způsobem. Samostatným vyvozováním závěrů po adekvátním objasnění učiva žáci prokazovali schopnost získané poznatky vhodně aplikovat. Dobrá organizace práce se projevila zvláště při řízených rozhovorech, při nichž byla uplatněna také práce s chybou, problémové učení a hledání alternativních řešení. Žáci mohli vyjádřit svůj názor a diskutovat. Zapamatování učiva usnadňovalo použití vhodných trojrozměrných pomůcek. V omezené míře byl pozorován diferencovaný přístup k žákům a přihlížení k jejich rozdílným schopnostem. Za méně vhodné bylo považováno ojedinelé užití metod, které trvale nestimulovaly zájem žáků, nebyly rozvíjeny techniky podporující zapamatování učiva. Ztráta dynamičnosti vyučovací hodiny vedla ke snížení efektivity výuky. Mezi zjištěná negativa patřily také nedostatky týkající se věcné a odborné správnosti výuky.

Aktualizací učiva, navazováním na zkušenosti žáků a průběžným ověřováním pochopení učiva učitelky své žáky motivovaly. V závěru hodin však nebylo prováděno hodnocení výkonu žáků, při ukončení lekce nebylo konstatováno, co bylo jejím smyslem.

Komunikace mezi učitelkami a žáky byla přirozená, byla postavena na dobrých vzájemných vztazích. Žáci ochotně reagovali na pokyny vyučujících, vykazovali smysl pro práci, k výuce projevovali dobrý vztah.

Výuka přírodovědy měla nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Vlastivěda

V plánování předmětu vlastivěda se vyskytly nedostatky, které jsou přesně uvedeny v hodnocení předmětu přírodověda. Učitelky byly na vyučovací hodiny po stránce didaktické i materiální dobře připraveny.

Při výuce převládaly metody a formy práce, které umožňovaly žákům aktivně se zapojovat do průběhu vyučovacích hodin. Střídáním činností s převažující metodou besedy byli průběžně motivováni. Projevovali zájem o učivo v širších souvislostech. Jejich interakce s učitelkami i vzájemná komunikace byly vstřícné. ČŠI pozitivně hodnotí zařazování skupinové práce žáků s jejím následným vyhodnocením a využívání mezipředmětových vazeb. Při práci s časovou přímkou bylo dosaženo chronologického utřídění dějepisného učiva. Zápisy v sešitech žáků jsou stručné, přehledné a čitelné. Učitelky jejich úroveň hodnotily, věnovaly pozornost pravopisu. Četnost klasifikace je vyhovující, v jedné ze sledovaných tříd však byla zjištěna přemíra zkoušení písemnou formou. Učitelky občas nevhodně použily neoborné výrazy.

Výuka vlastivědy měla velmi dobrou úroveň.

2. stupeň

Společná zjištění týkající se plnění učebního plánu, personálních a psychohygienických podmínek výuky

Stanovené týdenní hodinové dotace předmětů český jazyk, německý jazyk, chemie, informatika, matematika, přírodopis a zeměpis byly dodrženy. Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících jsou podmínky výuky optimální. Všichni učitelé mají požadovanou kvalifikaci pro daný typ i stupeň školy.

Vhodným zařazením většiny vyučovacích hodin do rozvrhu jednotlivých tříd, větráním učeben v průběhu vyučování a zpravidla vyhovujícím žakovským nábytkem, který odpovídal věku žáků, byly psychohygienické zásady výuky dodrženy. Učitelé však důsledně nedbali

na relaxační uvolnění žáků během výuky. Pouze učitel německého jazyka vždy zařazoval jednoduché a zábavné úkoly k potřebné relaxaci.

Český jazyk

Vedení školy rozhodlo navýšit minimální hodinovou dotaci předmětu český jazyk vždy o jednu vyučovací hodinu týdně v 7., 8. a 9. ročníku a vytvořit žákům větší prostor pro zvládnutí učiva. Žáci 9. ročníku mají možnost navštěvovat pravidelně organizované konzultace z českého jazyka, jejichž cílem je příprava k přijímacím zkouškám na střední školy.

Učitelé českého jazyka se připravili na školní rok zpracováním tematických plánů učiva, v nichž je rozvrženo jazykové vyučování, sloh a literatura v souladu s učebními osnovami. Jen někteří naplánovali úvodní i průběžné opakování a začlenili kontrolní písemné práce.

(V třídních knihách je v měsíci září zapsáno pouze opakování, přípravě, psaní a opravě kontrolních prací byla věnována celá týdenní dotace předmětu.) Ostatní tematické plány učiva nejsou plně funkční pro práci učitele ani pro vedení školy jako podkladový materiál pro kontrolní činnost. Kontrolou zápisů probraného učiva v třídních knihách školního roku 1999/2000 všech tříd 6. - 9. ročníku a třídních knih školního roku 2000/2001 ve třídách, v nichž byly provedeny hospitace, ČŠI zjistila neplnění učebních osnov slohu. Učitelé českého jazyka prokazatelně neodučili všechny slohové útvary, které učební osnovy stanovují pro jednotlivé ročníky a které mají správně zařazeny v tematických plánech učiva. S výjimkou jednoho učitele se projevilo přeceňování významu jazykového vyučování větším počtem odučených hodin v neprospěch slohového výcviku. Tato nepříznivá skutečnost byla potvrzena i kontrolou sešitů žáků, které neobsahují téměř žádné zápisy slohového učiva a žákovských knížek, v nichž chybí klasifikace výkonů z uvedené složky českého jazyka. Slohové práce byly psány nahodile, bez spolupráce mezi učiteli a kontinuity mezi jednotlivými ročníky. Z plánu a ze zápisů z jednání předmětové komise českého jazyka je zřejmé, že výuce slohu nebyla věnována pozornost. Nutnost ještě možné nápravy v tomto školním roce byla projednána s vedením školy a s předsedkyní předmětové komise českého jazyka.

Hospitace v jednotlivých třídách probíhaly v kmenových učebnách, jejichž prostor a vybavení vyhovují specifické výuce předmětu. Nově vybudovaná knihovna, která je již částečně zařízena jako učebna, vhodná zejména pro výuku literatury, dosud nesplňuje kritéria psychohygieny. V učebnách, převážně s velmi dobrou estetickou úrovní, chyběla prezentace nástěnných učebních pomůcek k aktuálnímu učivu. Vybavení kabinetu českého jazyka potřebnými jazykovými příručkami, metodickými a učebními texty, nástěnnými mluvnickými přehledy je na standardní úrovni. Pro výuku literatury nemají učitelé dostatek nových pomůcek. Fond školní knihovny byl doplňován v posledních letech v malé míře. Ve vyučovacích hodinách použili učitelé pomůcky ojediněle.

Hospitace se uskutečnily ve vybraných třídách 6. - 9. ročníku ve vyučovacích hodinách jazykového vyučování a literatury u všech učitelů, kteří předmět vyučují. Obsah probíraného učiva byl ve všech sledovaných hodinách přiměřený schopnostem a věku žáků. Struktura hodin, zvolené vyučovací postupy a organizace práce měly však rozdílnou úroveň. ČŠI hodnotí velmi pozitivně vyučovací hodiny s efektivním využitím času, které měly výrazný činnostní charakter, v nichž bylo účelně a úspěšně propojeno jazykové vyučování se slohovými prvky. Úkoly skupinové práce s využitím připraveného textu splňovaly kromě vzdělávacího cíle i funkci relaxační a současně umožnily učitelům individuální přístup k integrovaným žákům. V části vyučovacích hodin se projevila nedostatečná promyšlenost organizování práce žáků, výuka s dlouho trvajícími a jednostranně zaměřenými činnostmi žáky nemotivovala a nezaujala. Ani individuální přístup k integrovaným žákům se specifickými vývojovými poruchami učení a chování nebyl patrný.

Vstupní a průběžnou motivaci výuky s využitím všech složek českého jazyka, mezipředmětových vztahů, výchovných prvků aj. uplatnili někteří učitelé velmi zdařile. Při hospitacích byli žáci klasifikováni převážně pozitivně, ale jen ojediněle. V žákovských knížkách je zapsána v některých třídách pouze klasifikace výkonů z jazykového vyučování. Nevhodným časovým rozvržením výuky chyběl učitelům zpravidla prostor pro závěrečné shrnutí učiva, zadání domácího úkolu a pro vyhodnocení práce třídy, případně ocenění jednotlivých žáků.

Výsledky žáků v kontrolních písemných pracích učitelé analyzovali a stanovili konkrétní úkoly pro nápravu.

Klidná a nestresující pracovní atmosféra výuky nebyla žáky narušována. Jejich aktivita, samostatnost a zájem o probírané učivo se projevovaly v různé míře. V části vyučovacích hodin převažovaly aktivity a mluvený projev vyučujících, případně jen jednotlivých žáků nad činnostmi ostatních, kteří zůstávali pasivní bez možnosti uplatnit se a rozvíjet své komunikativní dovednosti.

ČŠI oceňuje v práci učitelů přípravu žáků na recitační soutěž a olympiádu v českém jazyce, kterých se škola pravidelně zúčastňuje.

ČŠI hodnotí výuku celkově jako průměrnou.

Německý jazyk

Předmět německý jazyk se vyučuje ve třídách od 5. do 9. ročníku s dělením žáků na skupiny. Ve třídách 4. ročníku podle projeveného zájmu žáků a jejich rodičů se vyučuje pouze anglický jazyk. Konverzaci v německém jazyce ve formě zájmového kroužku navštěvují žáci 8. a 9. ročníku. S cílem zvýšit zájem žáků o tento cizí jazyk je zaveden zájmový kroužek německého jazyka pro 2. a 3. ročník.

Obsahové a časové rozvržení učiva s dodrženou kontinuitou mezi jednotlivými ročníky je provedeno v souladu s učebními osnovami.

Část hodin předmětu s menšími počty žáků ve skupině je vyučována ve školní knihovně, která se postupně zařizuje jako odborná učebna. Je vybavena jedním počítačem, chybí audiovizuální technika (televizor, videopřehrávač). Interiér knihovny působí sice na žáky podnětně, v současné době však ČŠI považuje toto řešení za provizorní a nevyhovující z hlediska respektování psychohygieny výuky (stoly a židle neodpovídaly vzrůstu jednotlivých žáků, vysoko umístěná malá tabule, oslňování žáků sluncem).

Žáci pracují s učebnicemi dvou řad, vybavení jednotným učebnicovým souborem s novou pravopisnou normou se realizuje postupně. Pro výuku jsou k dispozici slovníky, různé metodické a učební texty, časopisy, mapy v německém originále a radiomagnetofon. K zajištění názornosti výuky chybí nástěnné mluvnické přehledy a zejména audiokazety se zvukovými nahrávkami k učebnicím.

Struktura vyučovacích hodin i obsah probíraného učiva odpovídaly výukovým cílům a byly přiměřené věku a jazykovým schopnostem žáků. Ve vyučování se prolínaly cíle jazykové, vzdělávací i výchovné. Učitel upřednostňoval mluvený projev jako cílovou kategorii formou připravených monologů žáků a dialogů učitel - žák, chyběla však častější komunikace mezi žáky. Při ověřování znalostí z reálií u mapy Německa a Evropy a dalších poznatků, např. z oblasti kultury, projevovali žáci velmi dobré znalosti.

Zájem a vytvoření pozitivního vztahu žáků k jazyku podporoval učitel svým mluvním příkladem. Program a cíl vyučovacích hodin, průběžné organizační pokyny a zpravidla i závěrečné vyhodnocení práce sděloval žákům německy, u mladších si následně ověřoval míru jejich porozumění. Časté pochvaly a hodnocení slovní i známku působily jako silný motivační

a stimulující faktor. Žáci ztráceli nejistotu a většina z nich se zapojovala do procesu aktivně. Ve vyučování převládala vstřícná a přátelská atmosféra, která přispěla k efektivitě výuky.

Ve výuce německého jazyka výrazně převažovala pozitiva, ČŠI hodnotí její kvalitu jako velmi dobrou.

Chemie

Rozvržení učiva v tematických časových plánech je provedeno podle učebních osnov, většinou respektuje náročnost probíraných učebních celků a umožňuje důkladné procvičování a soustavné opakování.

Materiální podmínky pro výuku jsou průměrné. K dispozici je stupňovitá odborná učebna chemie, která v současnosti již nesplňuje požadavky z hlediska možnosti běžného efektivního využití. Staršími učebními pomůckami pro výuku je škola vybavena v dostatečné míře, nové nejsou z finančních důvodů dokupovány. Žáci nemají dostatek pracovních sešitů, které tvoří nezbytný doplněk učebnic.

Sledované hodiny měly vzhledem k použitým metodám a formám práce rozdílnou úroveň. Některé hodiny nebyly účelně členěny, převládal výkladový typ hodiny s rozsáhlým opakováním probraného učiva. Za nedostatečně efektivní byla považována prezentace učiva bez poskytnutí náležitého prostoru pro samostatné učení a možnosti projevu aktivity žáků. Užití efektivních forem práce spočívalo pouze v náznaku problémového učení. Tyto metody neodpovídaly výukovým cílům ani věkové vyspělosti žáků. V dalších hodinách byly zaznamenány aktivizující způsoby práce, např. výklad nového učiva metodou postupných kroků, kladení problémových otázek a vyvozování závěrů samotnými žáky. Úspěšná byla skupinová práce při ověřování znalostí žáků formou prověrky. Při jejím následném orientačním vyhodnocení a krátké diskusi nad výsledky došlo k účinnému využití zpětné vazby. Uplatněním názorných pomůcek byla rozvíjena technika podporující zapamatování učiva. Z hlediska odbornosti bylo učivo interpretováno věcně správně. Přímé pozorování potvrdilo, že žáci novému učivu porozuměli.

Verbální motivace žáků v úvodu vyučovací hodiny spočívala především v jejich seznámení s naplánovaným programem vyučovací jednotky. Motivační účinek mělo také uplatnění výchovných aspektů při spojení teoretických poznatků s praxí a využití zkušeností žáků. Frekvence hodnocení je podle klasifikace v žákovských knížkách přiměřená. Výkony žáků v závěru hodin nebyly hodnoceny.

Žáci většinou projevovali pozitivní vztah k výuce, spolupracovali s vyučující, prokazovali smysl pro práci. Na rozvoj jejich komunikativních dovedností však nebyl kladen vždy dostatečný důraz, při odpovědích nebyli žáci vedeni k rozvíjení svých myšlenek.

Zápisy z průběžně prováděných laboratorních prací jsou vedeny na samostatných listech. Jejich obsahová i grafická úroveň je průměrná.

Kvalita výuky chemie byla průměrná.

Informatika

Informatika je v učebním plánu zařazena jako volitelný předmět pro dvě skupiny žáků 9. ročníku a jako nepovinný předmět pro dvě skupiny žáků 7. a 8. ročníku. Vzhledem k tomu, že vybavení počítačové učebny vhodnou technikou a programy bylo dokončeno teprve v letošním školním roce, je obsah tematických učebních plánů pro všechny skupiny stejný. Je

zaměřen na důkladné zvládnutí práce ve Windows 98 a uživatelské seznámení s produktem MS Office.

Výuka probíhala v odborné učebně, která je vybavena příslušnou technikou. Dvanáct počítačů a jeden server umožňují svými technickými parametry a programovým vybavením plně zajistit výuku v naplánovaném rozsahu. Počítače jsou propojeny v síti, šest z nich je vybaveno zvukovou kartou. Učebna, která dosud není připojena k mezinárodní síti Internet, je dostatečně prostorná a vyzdobena názornými výukovými materiály. K dispozici jsou i odborné časopisy. Učební texty pro individuální studium žáků částečně zajišťují vyučující vlastní tvorbou. Učebna je také využívána k výuce anglického jazyka.

Základem všech sledovaných hodin byla přímá praktická práce s výpočetní technikou a jejím programovým vybavením. Frontální výklad učitele byl kombinován s individuálním přístupem k žákům při jejich následné samostatné práci. Názorná výuka, zpravidla vhodně volené pracovní tempo, nejvýše dva žáci pracující společně u jednoho počítače a pěkný přístup učitele příznivě ovlivnily výslednou efektivitu vyučování. Žáci měli možnost i prostor vyjadřovat své názory a myšlenky, byly podporovány jejich vzájemná kooperace a rozvíjení komunikativních schopností. Zpracovávání praktických příkladů přímo na počítači žáky aktivizovalo a průběžně motivovalo. Předem připravený podrobný náskres úvodní obrazovky textového editoru Word na tabuli zvýšil názornost vyučování.

Rezervy byly v opomíjení motivační funkce hodnocení. V jedné hodině bylo seznamování žáků s novým učivem nesystematické, zařazené metody a formy práce byly jednotvárné, měly negativní dopad na pozornost žáků. Způsob ověřování míry pochopení nového učiva nebyl vždy dostatečně promyšlen.

Dohodnutá pravidla jednání a chování byla respektována. Pracovní atmosféra vyučovacích hodin byla uvolněná, vstřícná, žáci komunikovali s důvěrou a projevovali většinou pozitivní vztah k předmětu.

Kvalita výuky informatiky byla celkově na velmi dobré úrovni.

Matematika

Na zpracování tematických plánů, které mají dobrou úroveň, se podíleli všichni vyučující v rámci předmětové komise matematiky. Práce této komise pozitivně ovlivňuje celkovou úroveň výuky. Časové rozvržení učiva respektuje náročnost probíraných tematických celků, dává vyučujícím dostatek prostoru pro důkladné procvičení obtížnějších partií a možnost případného zvolnění tempa. ČŠI zjistila, že ve školním roce 1999/2000 nebyl z důvodu dlouhodobé nemoci vyučující v 8. ročníku odučen tematický celek základy statistiky. Náprava byla zjednána v letošním školním roce zařazením uvedeného tématu do plánu učiva pro 9. ročník.

Vyučování předmětu probíhalo v kmenových učebnách. Kabinet matematiky je vybaven učebními pomůckami v dostatečné míře. Některé jsou již zastaralé, ale funkční. Ve sbírce chybí zejména drátěné modely těles a nástěnné obrazy. Využití pomůcek a didaktické techniky ve sledovaných hodinách bylo malé. Nejčastěji byly používány tabulové nářadí a kalkulátory, které vhodně přispívaly k zefektivnění výuky. Pozitivně je hodnoceno, že žáci používali kvalitní učebnice ucelené řady.

Vyučovací hodiny byly většinou velmi dobře organizovány. Použité vhodné formy a metody práce napomáhaly udržovat aktivitu a pozornost žáků. Hospitované hodiny měly převážně klasickou stavbu. V jejich úvodu byli žáci seznamováni se vzdělávacími cíli, které byly postupně plněny. Převažovala frontální práce s různou mírou zapojování žáků. Samostatné úkoly vhodně střídaly společné činnosti. Jen v ojedinělých případech byla využita skupinová práce. Kladem většiny sledovaných hodin byl individuální přístup k integrovaným a zohledňovaným žákům a vyvozování nového učiva společně s žáky na základě jejich

předchozích znalostí a zkušeností. Ponechávání dostatečného prostoru žákům pro vyjádření vlastních myšlenek a důsledné vyžadování zdůvodnění postupů podporovaly rozvoj jejich komunikativních schopností. Žákům byla zpravidla poskytována zpětná vazba v dostatečném rozsahu, nechyběla analýza chyb. Nebyla také opomíjena vhodná diferenciací zadávaných cvičení podle výkonnosti žáků. Úlohy v samostatné práci umožňovaly žákům pracovat individuálním tempem. Náročnější příklady byly řešeny s individuální pomocí učitele. Jako vhodný motivační prvek se ojediněle uplatňoval historický pohled na učivo matematiky. Projev všech vyučujících byl jasný, srozumitelný a odborně správný. Didaktická technika nebyla ve zhlédnutých hodinách použita. Příkladně bylo sjednocení formální stránky žakovských zápisů do sešitů ve všech třídách 2. stupně. Pro komplexnější zhodnocení práce žáků zadávají vyučující čtvrtletní práce, které pak vyhodnocují, analyzují a na základě zjištěných skutečností následně přijímají opatření ke zkvalitnění výuky.

Rezervy se týkají výraznější vstupní i průběžné motivace žáků a opomíjení motivační funkce hodnocení. Také nastolené pracovní tempo někdy nerespektovalo individualitu žáků a nepřispívalo k rozvoji jejich aktivity. Shrnutí učiva a opakování látky na konci hodiny byly provedeny jen zřídka. V hodnocení žáků převažovalo písemné zkoušení, četnost známek byla dostatečná.

Ve třídách byla vytvořena příjemná pracovní atmosféra, komunikace vyučujících s žáky byla bezproblémová. Kázeň ve vyučovacích hodinách svědčila o přirozené autoritě učitelů.

Výuka matematiky byla na velmi dobré úrovni.

Přírodopis

Předmět je ve všech ročnících vyučován podle schválených učebních osnov. Učivo je správně rozvrženo s ohledem na upravenou jednohodinovou týdenní dotaci v 7. a 9. ročníku. Pro žáky 9. ročníku je zaveden volitelný předmět praktikum z přírodopisu, jehož náplň odpovídá učebním osnovám.

Vyučovací hodiny probíhaly ve standardně vybavených kmenových učebnách. Absence odborné pracovní znesnadňuje vyučovací proces zejména po stránce racionálnějšího využívání pomůcek a didaktické techniky. Kabinet je dostatečně vybaven staršími funkčními pomůckami.

Ve vyučování převažovaly metody aktivizačního charakteru, ojediněle se vyskytla metoda tradičního výkladu. Efektivita výuky byla založena na zařazování a následném vyhodnocování samostatné i skupinové práce žáků a především na praktických činnostech žáků s přírodními. ČŠI hodnotí pozitivně také prezentaci připravených žakovských referátů souvisejících s probíranou tematikou, účelné využití mezipředmětových vztahů a výchovných prvků v probíraném učivu.

Průběžné motivace žáků bylo dosaženo nejen jejich aktivním zapojením do výuky, ale i navazováním na jejich životní zkušenosti. Vytvořený prostor k vyjadřování svých názorů a k vzájemné komunikaci většinou úspěšně využívali. Při zařazení metody výkladu byla interakce a komunikace mezi učitelkou a žáky na nižší úrovni.

Záznamy v sešitech jsou po stránce obsahu i rozsahu vyhovující, jejich grafická úroveň je dobrá. Četnost klasifikačního hodnocení vědomostí je odpovídající, vyváženě je využívána ústní i písemná forma zkoušení. Motivačním způsobem jsou hodnoceny žakovské referáty.

Laboratorní práce byly provedeny v souladu s požadavky učebních osnov. Záznamy z nich jsou na velmi dobré úrovni, učitelé je pravidelně kontrolují.

Předmětová komise zorganizovala školní kolo biologické olympiády, v okresním kole dosáhl zástupce školy dobrého umístění.

Výuka přírodopisu byla na velmi dobré úrovni.

Zeměpis

Naplánování i probírání učiva z hlediska obsahu a rozsahu koresponduje s učebními osnovami. Odborná učebna zeměpisu není ve škole zřízena.

Výuka předmětu byla vedena na rozdílné úrovni. Její efektivita byla založená na společném opakování základního učiva, zejména na orientaci v atlasech a na nástěnné mapě. Při společném vyvozování nového učiva byla interakce a komunikace mezi učitelkou a žáky na velmi dobré úrovni. Motivačně působila aktualizace učiva v oblasti jaderné energetiky - elektrárna Temelín.

Ve většině sledovaných vyučovacích hodin bylo zařazeno klasifikované zkoušení žáků a následný výklad nového učiva. Při časově náročném výkladu byli žáci málo aktivní, jejich vyjadřování bylo velmi stručné a málo zřetelné. V některých případech byly hodiny nesprávně časově rozvrženy, postrádaly prostor na utvrzování nově získaných poznatků. Názorné pomůcky byly využity v minimální míře, didaktická technika nebyla vůbec použita. Vyšší efektivita bylo dosaženo při občasném zařazení skupinové práce žáků, kterou učitel na závěr vyhodnotil. Při použitých metodách a formách práce byla motivace žáků i jejich komunikace málo výrazná. Záznamy do sešitů učitel žákům diktoval. Grafická úprava sešitů nemá dobrou úroveň.

Témata praktického zeměpisu jsou realizována zejména na vycházkách. Organizovány jsou také výstavy se zeměpisným zaměřením. O provedených akcích zpracovávají žáci stručné záznamy.

Úroveň výuky zeměpisu byla rozdílná, celkově je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotí výuku ve sledovaných předmětech jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní charakteristika školní družiny

Školní družina má čtyři oddělení s celkovým počtem sto žáků. Počet žádostí o umístění dítěte převyšuje stanovenou kapacitu školní družiny. Vedoucí vychovatelka eviduje žadatele a v případě odhlášení některého z žáků je vyhověno dalšímu zájemci.

Celodenní provoz školní družiny se řídí stanoveným režimem. Pravidelný prázdninový provoz není zaveden.

Na částečnou úhradu neinvestičních výdajů stanovil zřizovatel rodičům žáků pevný měsíční příspěvek.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Činnost školní družiny zabezpečují čtyři vychovatelky, z nichž jedna byla ředitelkou školy určena jako vedoucí vychovatelka. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jejich odborný růst je vedením školy podporován, vychovatelky se zúčastňují vzdělávacích akcí Pedagogického centra Olomouc.

Výchovně-vzdělávací činnost probíhá v samostatné budově. Každé oddělení má svou účelně vybavenou hernu, podle potřeby je využívána i tělocvična a především školní hřiště.

Místnosti jsou vybaveny herními kouty, tělovýchovným náradím a dostatečným množstvím zejména starších hraček a pomůcek. Nové jsou dokupovány z prostředků školy, rodičovského sdružení, zřizovatele a sponzorů. Vybavení didaktickou technikou je na dobré úrovni. Na úpravě prostředí se podílejí žáci svou výtvarnou a pracovní činností. Nevýhodou je absence klavíru, případně klávesových nástrojů.

Dvůr slouží menšímu množství žáků k relaxačním a pracovním činnostem. Na přání rodičů jsou s některými žáky vypracovávány domácí úkoly. Pobyt venku je do činnosti družiny zařazován pravidelně. Stanovený režim dne je funkční.

Zásady bezpečnosti a hygieny jsou respektovány, pitný režim však školní družina žákům nezajišťuje.

Řízení školní družiny

Do tematického plánu práce jsou zařazeny všechny výchovně-vzdělávací složky. Při převaze skupinových činností jsou zohledňovány individuální potřeby a zájmy žáků. Vychovatelky mají poměrně velký prostor při plánování dílčích úkolů v jednotlivých odděleních. Vnitřní řád družiny je funkční, provoz je dobře rozvržen a žákům i rodičům vyhovuje.

Namátkovou kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že je vedena v souladu se závaznou právní normou.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny včetně motivace a komunikace

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti jednotlivých oddělení je promyšlená a plánovitá. Vychovatelky uplatňovaly formy frontální, skupinové a individuální práce. Poskytovaly žákům dostatečný prostor pro verbální projev. Pozitivním přístupem a povzbuzováním posilovaly v dětech tvořivost a fantazii. Manipulační dovednosti a schopnosti byly rozvíjeny zejména při společných výtvarných činnostech a individuální práci s konstrukčními stavebnicemi. V menší míře byl podporován a rozvíjen vztah žáků k hudbě a tanci. Ve všech odděleních školní družiny panovala atmosféra vstřícnosti, pohody a vzájemné důvěry.

Celkové hodnocení podmínek, kvality řízení a organizace výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny příznivě ovlivňují zejména vynikající personální podmínky a velmi dobré řízení a organizace. Rezervy byly zjištěny v materiálním vybavení.

Celkově je úroveň školní družiny velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

V koncepci vypracované pro období 1998 - 2002 jsou stanoveny základní cíle i prostředky k jejich dosažení. Zahrnují oblast vzdělávání, personální problematiku, organizaci a klima školy, zájmovou činnost, oblast ekonomickou a materiálně-technickou. Koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy vnitřních a vnějších podmínek školy. Kvalita vypracované

koncepce spočívá v jejím komplexním pojetí a reálně stanovených cílech.

Koncepční cíle se promítají do funkčně zpracovaného ročního plánu práce, v němž jsou jednotlivé úkoly prezentovány v konkrétní podobě a s vyjádřením odpovědnosti pracovníků za jejich splnění. V průběhu školního roku jsou sestavovány měsíční plány, jejichž funkčnost je zvyšována možností jejich dotváření všemi pracovníky školy.

Plánování jako nedílná součást řízení se projevuje ve všech oblastech činnosti školy. Podrobně s rozpisem úkolů pro jednotlivé měsíce školního roku je zpracován plán jednání pedagogických a provozních porad. Úkoly stanovené celoročním plánem řízení, kontrol a hospitací jsou podle potřeby aktualizovány a postupně rozvedeny v měsíčních plánech, na jejichž dotváření se aktivně podílejí ostatní pracovníci, a to především formou návrhů na organizování různých školních akcí. Zápisy z porad dokládají, že všichni pracovníci byli s koncepcí rozvoje školy a s celoročním plánem práce prokazatelně seznámeni. Byl s ní seznámen také zřizovatel.

Zápisy z jednání některých metodických orgánů zcela nekorespondují s vypracovanými plány práce. Část úkolů je pouze deklarována, zápisy některých bodů jsou formální a nemají dostačující vypovídací hodnotu. Výchovná poradkyně zařadila do svého ročního plánu úkoly, které jí byly přiděleny ředitelkou školy.

Plán školní družiny je sestaven s ohledem na možnosti jeho využití v podmínkách různých ročních období a je členěn na části: tělesná výchova, hudební pohybová výchova, zájmová činnost esteticko-výchovná a zájmová činnost pracovní-technická.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Žákům 2. stupně je určena široká nabídka volitelných předmětů: technické činnosti, sportovní hry, domácnost, technické kreslení, seminář a praktika z přírodovědných předmětů a informatika. Žáci 2. - 9. ročníku si mohou z nabídky školy vybrat nepovinný předmět sportovní a pohybové aktivity, žáci 7. a 8. ročníku informatiku. Individuální logopedická péče je věnována žákům 1. - 4. ročníku. Náboženství navštěvují žáci 1. - 9. ročníku. Velmi pestrá je nabídka zájmových útvarů, které umožňují žákům efektivní využití jejich volného času. V rámci přípravy žáků k přijímacím zkouškám na střední školy jsou organizovány konzultační hodiny z českého jazyka a matematiky. Formou konzultací je také poskytována pomoc méně úspěšným žákům z různých předmětů.

V letošním roce škola vykázala dvacet šest integrovaných žáků, kteří jsou vzděláváni podle vypracovaných individuálních vzdělávacích programů.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou na velmi dobré úrovni.

Organizování

Plán práce na školní rok 2000/2001 obsahuje samostatnou kapitolu zaměřenou na organizování chodu školy. Přehledně vypracované organizační schéma jednoznačně určuje vedoucí pracovníky a oblasti, za které zodpovídají. Tito pracovníci mají písemně stanoveny pracovní náplně, ze kterých vyplývá funkční rozdělení kompetencí.

V organizaci vyučování bylo zjištěno nedodržení 60minutové přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním ve třídě IX. A. Dle vyjádření ředitelky školy byla polední přestávka zkrácena na přání rodičů dojíždějících žáků a rodičů, jejichž děti mají další aktivity po skončení vyučování. K nápravě v organizaci vyučování došlo již v průběhu inspekce. Rozvrh vyučovacích hodin odpovídá psychohygienickým požadavkům. Řád školy byl schválen pedagogickou radou. Je velmi podrobně a přehledně vypracován v souladu s § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

Užším vedením školy je ředitelka a její statutární zástupce. Členy širšího vedení jsou výchovná poradkyně, vedoucí školní družiny a protidrogový metodik. Schází se podle potřeby nejméně

jedenkrát za měsíc k řešení koncepčních a organizačních záležitostí. Z jednání si vede ředitelka školy zápisy, ze kterých vyplývají termínované konkrétní úkoly, jejichž plnění osobně kontroluje.

Poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada. Z jejího jednání jsou pořizovány podrobné záznamy, které obsahují i analýzu výchovy a vzdělávání. Prokazatelně dokládají, že přidělené úkoly jsou adresné a termínované.

Při organizaci chodu školy klade ředitelka důraz na spolupráci s metodickými orgány (dvě metodická sdružení na 1. stupni a šest předmětových komisí na 2. stupni školy). Jejich náměty a připomínky jsou vedením školy projednávány. Z jednání metodických orgánů jsou vedeny písemné záznamy s různou vypovídací hodnotou. Jejich aktivita je zaměřena především na sestavování tematických časových plánů, porovnávání výuky v paralelních třídách, další vzdělávání pedagogických pracovníků, výběr vhodných učebnic pro dané předměty, tvorbu a vyhodnocování srovnávacích prověrek a na organizaci různých soutěží, exkurzí a zájezdů. Zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu se metodické útvary věnovaly jen okrajově. Některé předmětové komise provádějí také rozbor žakovských prací, avšak ze zápisů nebylo zřejmé, jaká opatření byla přijata k nápravě nedostatků zjištěných v žakovských znalostech.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s právními předpisy, ojedinělé nedostatky byly v průběhu inspekce okamžitě odstraněny.

Základním zdrojem informací pro pedagogy jsou roční a měsíční plány práce. K další informovanosti jsou využívány běžné prostředky: plánované provozní porady, operativní porady konané podle potřeby a nástěnné tabule. Další specifické informace získávají učitelé na poradách metodických orgánů a při individuálních jednáních s vedením školy. Žákům jsou informace předávány především prostřednictvím informační nástěnky a školního rozhlasu, osobním sdělením třídních učitelů, výchovné poradkyně a protidrogového metodika. Vnitřní informační systém je funkční a umožňuje efektivní a rychlý přenos informací.

Informovanost rodičů je zajišťována zejména na úvodní plenární schůzi rodičovského sdružení na začátku školního roku, kde jsou jim poskytnuty základní informace o průběhu a organizaci školního roku. Rodiče jsou zde také seznamováni s výroční zprávou o činnosti školy za předchozí školní rok. Jejich informovanost je průběžně zajišťována prostřednictvím deníčků, žakovských knížek a pravidelně konanými třídními schůzkami. V naléhavých případech jsou rodiče písemně nebo telefonicky vyzváni k osobnímu jednání. Rodiče využívají také konzultačních hodin výchovné poradkyně nebo předem domluvených jednání s třídním učitelem či vedením školy. O spokojenosti rodičů s informovaností o prospěchu a chování svých dětí i činnosti školy svědčí jejich většinou kladné odpovědi v dotazníku ČŠI, který jim byl v průběhu inspekce zaslán.

Škola se výrazně prezentuje na rodičovské i občanské veřejnosti mnoha aktivitami, zejména prostřednictvím dnů otevřených dveří, žakovskými besídkami, pravidelným vydáváním školního časopisu, veřejnými výstavami žakovských prací, pořádáním Dne dětí, výměnnými návštěvami žáků s družební školou ve Švédsku, každoročním školním plesem i poskytováním školních prostor sportovním a společenským organizacím.

Výroční zpráva o činnosti školy odpovídá obecně závaznému právnímu předpisu a má dostatečnou vypovídací hodnotu. Vzhledem ke své analytické úrovni je využívána i jako zdroj sebehodnocení.

Oblast organizování má velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy přenesla při vedení a motivování pracovníků některé kompetence na svého zástupce a zčásti na vedoucí metodických orgánů. Zaměstnanci školy byli seznámeni s pracovní verzí ročního plánu práce, ke které mohli vznášet připomínky. Učební plán včetně stanovení

hodinové dotace jednotlivých předmětů byl sestaven na základě jednání a návrhů metodických orgánů. V jejich vedení a kontrole činnosti však ČŠI zjistila nedostatky.

Způsob vedení je založen na uplatňování demokratických principů. Pozorováním v průběhu inspekce a rozhovorem s pracovníky školy ČŠI zjistila, že způsob práce uplatňovaný při řízení školy nespouští jejich iniciativu. Ředitelka školy vedoucím i ostatním pracovníkům zadává úkoly a zabezpečuje materiální podmínky pro jejich splnění, způsob realizace však ponechává na jejich iniciativě. Vedení školy využívá schopností jednotlivých pracovníků. Např. učitelka, která vyniká v oblasti jógy, seznámila s touto problematikou další kolegy, aby tak přispěla ke zlepšení psychohygienických podmínek výuky. Ve sledovaných hodinách však využití těchto poznatků nebylo pozorováno. Vedení školy podporuje zájezdy žáků s učiteli na sportovní utkání, exkurze a další školní akce, průběžně kontroluje jejich přípravu a realizaci.

Ředitelka školy na pracovních poradách vyzývá učitele k zavádění a využívání nových metod a forem práce. Doporučuje provádění vzájemných hospitací, o které je však dosud ze strany učitelů malý zájem.

V personální oblasti je pozornost věnována zejména dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků a doplňování jejich odborné a pedagogické způsobilosti. V současné době si tři učitelé doplňují a rozšiřují kvalifikaci, ředitelka školy a její zástupce se zúčastňují kurzu školského managementu, dva učitelé pracují v okresních metodických orgánech, jeden je členem asociace učitelů základních škol.

Pracovníci jsou pravidelně hodnoceni v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu, jejichž diferencovaným vyplácením jsou výrazně motivováni. Kritéria pro přiznávání osobních příplatků a mimořádných odměn byla projednána s odborovou organizací.

Škola hodnotí svou práci prostřednictvím dobře zpracované výroční zprávy o činnosti, která má analytický charakter.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Do celoročního plánu kontrolní činnosti je zařazeno široké spektrum úkolů vztahujících se na kontrolu všech oblastí činnosti školy. Plán je časově členěn na jednotlivé měsíce, úkoly jsou limitovány podle potřeb a podmínek školy s přihlédnutím k požadavkům dalších subjektů. Počátek realizace kontrolních úkolů spočívá v jejich zařazení do měsíčních plánů práce.

Pracovní záznamy ředitelky školy, zápisy z provozních porad a z jednání pedagogické rady dokládají, že oblasti kontroly byla věnována průběžná pozornost. Zjištěné nedostatky byly s pracovníky projednávány a byla přijata opatření k jejich odstranění. Kvalita práce pedagogů je posuzována na základě kontroly pedagogické dokumentace, plnění úkolů nad rámec přímé vzdělávací a výchovné činnosti, hodnocení průběhu vyučovacích hodin a úrovně výsledků učení žáků. Plnění úkolů je evidováno, vyhodnocováno a při uplatňování principu hmotné zainteresovanosti se promítá do výše přiznáváných nenárokových složek platu.

Pedagogická dokumentace byla kontrolována pravidelně. ČŠI zjistila jen drobné nedostatky, jejichž odstranění bylo prokonzultováno s ředitelkou školy. Některé ze zjištěných závad byly odstraněny již v průběhu inspekce.

Nedostatky se projevily také v kontrole metodického sdružení a předmětových komisí, kterou provádí vedení školy. Dle zápisů z jednání se metodické sdružení a předmětové komise problematikou plnění učebních osnov zabývaly, kontrola však byla jen formální a ve svých důsledcích se projevila jako neplnění učebních osnov nezařazením tematického celku výchova ke zdraví v rozsahu 40 vyučovacích hodin ve 4. a 5. ročníku v předmětech

přírodověda a vlastivěda. Nedodržení osnov se týkalo také výuky slohu - jedné ze složek českého jazyka v 6. - 9. ročníku.

Práce předmětové komise matematiky je pro školu přínosná. Ze zápisů je zřejmé, že komise plní i analytickou funkci prováděním přehledných rozborů úspěšnosti jednotlivých tříd při vstupních a čtvrtletních prověrkách. Závěry a opatření vzhledem ke zjištěným nedostatkům již písemně zaznamenány nebyly. Kontrolou náhodně vybraných žákovských sešitů ve třídách VI. A, VII. C, VIII. A a VIII. C. Česká školní inspekce zjistila, že učitelé přijímají opatření a vracejí se k učivu, u kterého byly v prověrkách zaznamenány největší nedostatky.

Kvalitu vzdělávání kontroluje vedení školy hlavně při hospitacích, z nichž některé mají předem stanovený cíl, např. prověřování znalostí žáků formou prověrek a vymezen okruh sledovaných jevů. V hospitačních záznamech jsou uváděny klady, nedostatky a doporučení hospitujícího včetně přijímaných opatření. Hospitační zjištění byla s učiteli projednána.

K posouzení úrovně znalostí žáků jsou ve škole používány publikované srovnávací testy SCIO pro 5. - 9. ročník a výstupní testy pro 9. ročník v předmětech český jazyk, matematika, fyzika a cizí jazyky. Při respektování zásad sjednocené klasifikace jsou používány v paralelních třídách v některých předmětech také srovnávací prověrky, které si učitelé sami sestavují.

V oblasti kontroly jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Hodnocení kvality řízení

Způsob řízení umožňuje zkvalitňování podmínek pro výchovně-vzdělávací činnost školy, udržuje kvalitu vzdělávání na velmi dobré úrovni. Jako celek je řízení účinné a dostatečně pružné.

Kvalita řízení je velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Škole nebyly v roce 2000 poskytnuty účelové prostředky ze státního rozpočtu.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

1. Hospodaření s rozpočtovými prostředky

Základní škola je příspěvkovou organizací, v rámci svého rozpočtu hospodaří s finančními prostředky přidělenými zřizovatelem a příslušným školským úřadem. Zřizovatel Městský úřad Šternberk přiděluje investiční a neinvestiční prostředky na provoz školy. Školský úřad Olomouc (dále ŠÚ) poskytuje škole finanční prostředky ve smyslu § 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. V souladu s tímto zákonem je posuzována i efektivnost využívání finančních prostředků přidělených škole vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ve schváleném učebním dokumentům.

Kontrola využívání rozpočtových prostředků přidělených škole ze ŠÚ se zaměřila na rozpočtový rok 2000 s přihlédnutím ke zjištěným nedostatkům z období roku 1998 - 1999 v rámci kontroly uskutečněné v lednu roku 2000 pověřenými pracovníky ŠÚ.

1.1 Rozpočet školy upravený k 30. 11. 2000

celkové neinvestiční výdaje ze ŠÚ

8.48.874,00 Kč

z toho: mzdové prostředky	5.638.220,	00 Kč
ostatní platby za provedenou práci (dále jen OPPP)	50.000,	00 Kč
ostatní neinvestiční výdaje (dále jen ONIV)	257.024,	00 Kč
povinné pojistné	1.990.870,	00 Kč
převod FKSP	112.760,	00 Kč

Čerpání příspěvku dle jednotlivých nákladových účtů k 31. 12. 2000:

účet 50112 učebnice a učební pomůcky	182.992,	40 Kč
z toho: učební pomůcky	75.562,	80 Kč
učebnice pro integrované žáky	650,00	Kč
účet 50104 školní knihovna	3.725,	00 Kč
účet 50108 ochranné pracovní prostředky	2.936,	00 Kč
účet 51200 cestovné	29.664,	30 Kč
účet 51853 další vzdělávání pedagogických pracovníků	23.940,	00 Kč
účet 52110 hrubé mzdy	5.638.220,	00 Kč
účet 52120 OPPP	50.000,	00 Kč
účet 52410 sociální pojištění	1.475.783,	00 Kč
účet 52420 zdravotní pojištění	504.394,	00 Kč
účet 52700 FKSP	112.760,	00 Kč
<u>účet 54930 pojištění Kooperativa</u>	<u>17.064,</u>	<u>00 Kč</u>
náklady celkem	8.041.478,	70 Kč

Porovnáním výnosů a nákladů dle Výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2000 je vyčíslen kladný hospodářský výsledek ve výši **56.380,00 Kč**.

Finanční prostředky poskytnuté ŠÚ škole v částce Kč	8.048.874,	00 Kč
<u>Náklady celkem</u>	<u>- 8.041.478,</u>	<u>70 Kč</u>
Nevyčerpané prostředky r. 2000	+ 7.395,	30 Kč

Nevyčerpané prostředky ŠÚ byly v souladu s vyhláškou č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, ve znění pozdějších předpisů převedeny do rezervního fondu a v následujícím roce budou použity na nákup učebních pomůcek.

Nákladové účty byly podloženy účetními doklady, u kterých byla provedena kontrola za sledované období.

Finanční prostředky státního příspěvku byly použity ve všech případech v souladu s § 8 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Použití FKSP

Na rok 2000 měla organizace vypracovaný rozpočet FKSP, se kterým byli seznámeni zaměstnanci školy na jednání pedagogické rady. Prostředky FKSP jsou ukládány na samostatně vedeném účtu 191212790207/100 u Komerční banky pobočky Olomouc, v souladu s § 12 odst. 3 vyhlášky č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě kontroly dokladů bylo zjištěno, že prostředky FKSP byly použity v souladu

s vyhláškou č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů na stravování, kulturu a tělovýchovu.

2. Správnost, úplnost a věrohodnost účetnictví, náležitosti účetních dokladů ve smyslu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Ve škole je vedeno podvojně účetnictví. Pro zpracování výpočetní technikou je využíván program ISMO, v souladu s „Účtovou osnovou a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce“ vydané pod čj. V/20530/92 včetně dalších změn a doplňků. Škola má vypracován účtový rozvrh platný pro rok 2000 v souladu s ustanovením § 14 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Náklady čerpané ze státního příspěvku přiděleného ŠÚ jsou podloženy nákladovými účty v analytickém členění. Účetní závěrka k 31. 12. 2000 byla zpracována v souladu s § 18 výše citovaného zákona.

Kontrola provedla porovnání údajů v účetní závěrce a výkazech se stavy na jednotlivých účtech v hlavní knize, které souvisejí s přiděleným příspěvkem ze ŠÚ. Rozdíly nebyly zjištěny.

V souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů má škola vypracovanou „Vnitroorganizační směrnici“ doplněnou postupně dílčími směrnici, které konkretizují některá ustanovení výše citovaného zákona a opatření Ministerstva financí ČR v podmínkách vlastní účetní jednotky (Směrnice k vedení účetnictví - změna od 1. 1. 1999, Směrnice k systému zpracování účetnictví, Harmonogram účetní uzávěrky a závěrky, Směrnice k účtové osnově, Směrnice k oběhu účetních dokladů).

Faktury a pokladní doklady hrazené z příspěvku ŠÚ byly zkontrolovány z hlediska formální správnosti a účetních náležitostí. Nebylo zjištěno porušení § 11 výše citovaného zákona. Proplacené účetní doklady z příspěvku ŠÚ odpovídaly analytickému rozlišení nákladového účtu. Částka peněžní hotovosti z výdajových pokladních dokladů je proplacena účtovateli, splňuje-li doklad veškeré náležitosti a je schválen ředitelkou školy.

Kontrolou bylo zjištěno, že ve dvou případech došlo k nerespektování § 12 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (částky v cestovních dokladech byly psány tužkou) a ve dvou případech k nerespektování § 35 téhož zákona (v cestovních dokladech došlo k opravě údajů pomocí mazací gummy).

3. Správnost a úplnost evidence učebních pomůcek a učebnic

Škola se řídí výše zmiňovanou směrnici k vedení účetnictví, která obsahuje i způsob evidence majetku. Kontrola byla zaměřena pouze na evidenci učebnic a knih. Namátkově byla provedena fyzická kontrola skladu učebnic a žákovské knihovny v návaznosti na účetní doklady, inventurní knihu a inventurní karty. Zakoupené učebnice jsou evidovány na kartách podle jednotlivých titulů a ročníků. Nákup učebnic je veden na účtu zásob 112 07 a po odsouhlasení ke dni 31. 12. pracovníkem, který má na starosti jejich evidenci, je tato částka z účtu 112 07 přeúčtována do nákladů na účet 501 01. Sklad učebnic a žákovská knihovna jsou vedeny v pomocné evidenci a na kartách. Učebnice ve skladu byly řádně zaevidovány, očíslovány, rozdíly nebyly zjištěny.

V rámci nákupu knih do žákovské knihovny bylo námtkovou kontrolou zjištěno, že pět titulů nebylo zaevidováno v inventurní knize, tak došlo k porušení § 7 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

4. Ustanovení zákoníku práce související s vedením osobní agendy

4.1 Pracovní smlouvy

V souladu se zněním § 250 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů došlo od 1. 1. 1995 ke změně zaměstnavatelské organizace a ZŠ Šternberk, Dr. Hrubého 2, byla zřízena jako právnická osoba. V této souvislosti došlo k tomuto datu u všech pracovníků organizace ke změně pracovní smlouvy. Pro kontrolu byly namátkou vybrány pracovní smlouvy deseti zaměstnanců.

Pracovní smlouvy byly vyhotoveny v souladu s § 29 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4.2 Dohody o změnách sjednaných pracovních podmínek

Z minulé kontroly bylo akceptováno doporučení, že při změně pracovního úvazku se nemá uzavírat nová pracovní smlouva, ale má se využít „Dohoda o změně sjednaných pracovních podmínek“. Z personální agendy organizace byly ke kontrole vyžádány osobní složky těch zaměstnanců, u kterých došlo v průběhu roku 2000 ke změně sjednaných pracovních podmínek.

Z kontroly vyplývá, že vybrané dohody byly uzavřeny v souladu s § 36 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4.3 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Dle mzdových rekapitulací bylo na dohodách za rok 2000 vyplaceno ze mzdových prostředků v rámci OPPP celkem 50.000,00 Kč (v tom: dohody o provedení práce 19.150,00 Kč
dohody o pracovní činnosti 30.850,00 Kč).

4.3.1 Dohody o provedení práce

V organizaci bylo uzavřeno v průběhu roku 2000 se čtyřmi pracovníky celkem šest dohod o provedení práce.

Tyto dohody byly uzavřeny v souladu s § 236 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů a kontrolou nebyly zjištěny závažné nedostatky.

4.3.2 Dohody o pracovní činnosti

V průběhu roku 2000 organizace uzavřela se sedmi pracovníky celkem jedenáct dohod o pracovní činnosti.

Devět dohod o pracovní činnosti bylo uzavřeno v souladu s § 237 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

U dalších dvou dohod o pracovní činnosti bylo kontrolou zjištěno, že:

- ***V jednom případě došlo k porušení § 238 odst. 1 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů tím, že v dohodě o pracovní činnosti nebyl vymezen sjednaný rozsah pracovní doby.***
- ***V druhém případě u stejného pracovníka došlo k opětovnému porušení § 238 odst. 1 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů tím, že po dobu jednoho měsíce (září 2000) nebyl dodržen sjednaný rozsah pracovní doby a pracovník odpracoval o tři hodiny více, než bylo sjednáno v dohodě o pracovní činnosti.***

(Změnu sjednaného rozsahu pracovní doby je nutno doplnit dodatkem k dohodě o pracovní činnosti za měsíc září, kdy došlo k uvedenému rozdílu.)

5. Limit mzdových prostředků, jeho dodržování a správnost údajů ve mzdových listech

Porovnání čerpání mzdových prostředků (dále jen MP) ze mzdových rekapitulací

5.1 s výkazem Škol P1-04

MP ze mzdových rekapitulací:	mzdy	638.220,	-- Kč
	OPPP	50.000,	-- Kč
MP z výkazu Škol P1-04:	mzdy	5.638.220,	-- Kč
	OPPP	50.000,	-- Kč

Porovnáním mzdových prostředků ze mzdových rekapitulací s výší mzdových prostředků vyčíslených ve statistickém výkaze Škol P1-04 nebyl zjištěn rozdíl.

5.2 s účtem 521 Mzdové náklady

MP ze mzdových rekapitulací:	mzdy	5.638.220,	-- Kč
	OPPP	50.000,	-- Kč
MP z účtu 521:	mzdy	638.220,	-- Kč
	OPPP	50.000,	-- Kč

Nebyl zjištěn rozdíl mezi stavem účtu 521 Mzdové náklady a výší mzdových prostředků ze mzdových rekapitulací.

5.3 s limitem mzdových prostředků stanoveným ze ŠÚ

MP ze mzdových rekapitulací:	mzdy	5.638.220,	-- Kč
	OPPP	50.000,	-- Kč
MP přidělené ze ŠÚ:	mzdy	5.638.220,	-- Kč
	OPPP	50.000,	-- Kč

Limit mzdových prostředků stanovený Školským úřadem Olomouc v rámci rozpočtu na rok 2000 byl vyčerpán v plném rozsahu.

6. Dodržování zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů

6.1 Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů

6.1.1 ustanovení § 7 - příplatek za noční práci

Za měsíc leden bylo proplaceno celkem osm hodin nočního příplatku údržbáři - topiči školy za noční službu při velkém mrazu, hodiny byly vykázány v pracovním výkaze.

Příplatek byl proplacen ve výši 20% průměrného hodinového výdělku v souladu s § 7 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

6.1.2 ustanovení § 8 - příplatek za práci v sobotu a v neděli

V měsíci únoru proběhl lyžařský výcvikový zájezd, v rámci kterého byl proplacen třem zaměstnancům školy příplatek za práci v sobotu a v neděli.

Příplatek byl vyplacen ve výši 25 % průměrného hodinového výdělku v souladu s § 8 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

6.1.3 ustanovení § 10 - plat za práci přesčas

Přesčasová práce je evidována přehledně v dokladech o suplování a každý pracovník si vede samostatný výkaz o suplování, který je podkladem pro vyúčtování případné práce přesčas.

Kontrolou prvotní evidence přesčasových hodin a porovnáním se skutečně proplacenými přesčasovými hodinami nebyl zjištěn rozdíl.

6.1.4 ustanovení § 11 a) - příplatek za dělenou směnu

Příplatek za dělenou směnu je vyplácen čtyřem provozním zaměstnancům.

Porovnáním pracovních výkazů se skutečnou výší vyplaceného příplatku za dělenou směnu nebyl zjištěn rozdíl.

6.1.5 ustanovení § 19 - odměna za pracovní pohotovost

V rámci lyžařského výcvikového zájezdu v měsíci únoru byly vyplaceny odměny za pracovní pohotovost třem zaměstnancům školy.

Odměny byly vyplaceny v souladu s § 19 odst. 1 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů ve výši 50 % průměrného hodinového výdělku a jde-li o den pracovního klidu, ve výši 100 % průměrného hodinového výdělku.

Vytykané nedostatky zjištěné poslední kontrolou byly akceptovány a odstraněny.

6.2 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů

Organizace má vypracovaný vnitřní platový předpis, který byl schválen odborovou organizací v souladu s § 20 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Pro přiznání nenárokových složek platu má škola rozpracovaná kritéria formou bodového ohodnocení jednotlivých činností. Přiznání odměn a osobních příplatků je dokladováno v osobní složce každého zaměstnance.

6.2.1 ustanovení § 4 - zařazení zaměstnance do platové třídy

Byla provedena kontrola zařazení zaměstnanců do platových tříd v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 a přílohy č. 1 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů.

Dle vnitřního platového předpisu jsou zaměstnanci zařazeni do těchto platových tříd:

5 provozních zaměstnanců	2. platová třída
1 školník	3. platová třída
1 údržbář	5. platová třída
7 THP	7. platová třída
27 pedagogických pracovníků	9. platová třída

Kontrolou pracovních náplní pracovníků zařazených ve 2. - 7. platové třídě bylo zjištěno, že organizace postupuje v souladu s výše uvedenými předpisy a pracovní náplně obsahují činnosti vymezené v příloze č. 1 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, dané pro jednotlivé platové třídy.

6.2.2 ustanovení § 7 - osobní příplatky

Osobní příplatky jsou přiznávány na základě kritérií vypracovaných ředitelkou školy a byly stanoveny u všech pracovníků s platností od 1. 1. 2000 do 31. 8. 2000 a od 1. 9. 2000 do 31. 12. 2000. Dodržování ustanovení § 7 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů bylo kontrolováno u všech zaměstnanců. Stanovená maximální výše osobního příplatku (50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen) nebyla překročena.

Namátková kontrola byla provedena u jednoho pracovníka školy, který měl přiznán osobní příplatek na období leden - červen r. 2000 při zkráceném pracovním úvazku. Stejná výše osobního příplatku mu byla přiznána i při plném pracovním úvazku na období září - prosinec r. 2000. Zvýšení pracovního úvazku bylo upraveno dohodou o změně sjednaných pracovních podmínek.

Při vyplácení osobního příplatku porušila organizace § 86 odst. 1 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neboť zaměstnanci s kratší pracovní dobou náleží mzda odpovídající této kratší pracovní době. Tzn., že při kratším pracovním úvazku se jednotlivé platové složky (platový tarif, příplatek za vedení, osobní příplatek, zvláštní příplatek) musí krátit podle rozsahu sjednaného pracovního úvazku a odpracované pracovní doby.

Porovnáním skutečně vyplacených částek osobního příplatku dle mzdových rekapitulací za období leden - červen r. 2000 a vyčíslenou částkou osobního příplatku při zkráceném pracovním úvazku vznikl ***přeplatek, který je klasifikován jako neoprávněné použití prostředků státního rozpočtu, čímž došlo k porušení § 30 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, ve znění pozdějších předpisů.***

Kontrolou mzdových rekapitulací u stejného pracovníka bylo zjištěno, že v měsíci červenci a srpnu došlo k vyplácení osobního příplatku, přestože osobní příplatek na toto období nebyl pracovníkovi přiznán. ***Tím došlo k opětovnému porušení § 30 výše uvedeného zákona.***

6.2.3 ustanovení § 8 - příplatky za vedení

Čtyřem zaměstnancům školy jsou přiznány a vypláceny příplatky za vedení v souladu s § 9 zákoníku práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Na základě předloženého organizačního řádu a předložených jmenovacích dekretů bylo posouzeno zařazení těchto vedoucích zaměstnanců do stupňů řízení podle přílohy č. 3

k nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů.

Všechny příplatky za vedení jsou vypláceny v souladu s výše uvedeným zákonem.

6.2.4 ustanovení § 9 - zvláštní příplatek

Dle schválené organizace školního roku 1999/2000 byli žáci rozděleni do dvaceti jedné třídy, na základě této skutečnosti byl vyplácen dvaceti jednomu učiteli příplatek za třídnictví.

Maximální výše zvláštního příplatku stanovená § 9 odst. 3 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů, nebyla překročena.

6.2.5 ustanovení § 10 - odměny

Částky odměn písemně přiznané a vyplacené jednotlivým zaměstnancům v kontrolovaném období byly podloženy úspěšně splněnými mimořádnými úkoly.

Odměny byly vyplaceny v souladu s § 10 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu bylo možno provést pouze za oblast hospodaření se mzdovými prostředky a za oblast výdajů na učební pomůcky, učebnice a školní potřeby.

V oblasti hospodaření se mzdovými prostředky došlo ve dvou případech k neoprávněnému čerpání prostředků státního rozpočtu, které bylo způsobeno nedostatkem v personální práci školy, což však neovlivnilo celkové kladné hodnocení efektivity hospodaření s prostředky státního rozpočtu vzhledem k závěrům zjištěným v rámci komplexní inspekce.

Výdaje na učebnice, učební pomůcky a školní potřeby v částce 186.717,40 Kč představují 73 % z celkových ostatních neinvestičních výdajů školy, přičemž procentuální vyjádření výdajů jednotlivých položek je následující:

- učební pomůcky 29 ,4 %
- učebnice 41 ,8 %
- učebnice pro integrované žáky 0,3 %
- školní knihovna 1 ,5 %

Z ostatních neinvestičních výdajů jsou dále hrazeny výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, ochranné pracovní prostředky a cestovné, které představují zbývajících 27 % z celkových ONIV.

Přehled finančních prostředků použitých na nákup učebních pomůcek včetně poskytnutých sponzorských darů v letech 1996 - 2000 dokládá, jak jsou zabezpečovány jednotlivé vyučovací předměty. Nákup učebních pomůcek v hodnotě od 500,-- Kč do 10.000,-- Kč je dle inventární knihy vyčíslen takto:

Předmět, ročník	r. 1996	r. 1997	r. 1998	r. 1999	r. 2000
------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

1. - 2. ročník	1.281,10	246,00		9.000,00	
3. - 4. ročník	3.645,00	14.733,00		2.100,00	3.050,00
český jazyk		734,60		7.990,00	16.950,00
cizí jazyky	1.918,00	4.292,00	7.532,00	608,00	814,00
fyzika	148,00				
chemie	96,00				
přírodopis	239,00				
zeměpis		4.650,00			
dějepis	155,00	1.030,00	882,00		
výpočetní technika	1.313,20				
občanská nauka	628,00				
výtvarná výchova	120,00	2.276,00	985,00		
hudební výchova		4.230,00			
praktické činnosti	387,00				
tělesná výchova	34.853,00	17.763,00	34.117,00	18.595,00	82.305,00
integrování žáci		3.689,00	1.120,00		
školní družina	308,00	219,00	6.160,00		9.778,00
celkem	45.091,30	53.862,60	50.796,00	38.293,00	112.897,00
v tom sponzoři		10.000,00	31.820,00	10.000,00	29.600,00
státní rozpočet	45.091,30	43.862,60	18.976,00	28.293,00	83.297,00

Z uvedeného přehledu vyplývá, že pořizování učebních pomůcek do jednotlivých předmětů probíhalo v rámci finančních možností školy a je značně nerovnoměrné. Převládají výdaje na učební pomůcky do tělesné výchovy, což souvisí s realizací výstavby nového hřiště a nové tělocvičny. Tyto výdaje jsou opodstatněné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Vedením výchovného poradenství byla pověřena učitelka s dlouholetými zkušenostmi. Kvalifikační studium pro tuto funkci neabsolvovala, předložila osvědčení z roku 1998 o absolvování kurzu s názvem Současné problémy výchovného poradenství a také v letošním školním roce se zúčastňuje vzdělávacích akcí pro výchovné poradce, které pořádá Pedagogické centrum Olomouc. Roční plán práce vychází z úkolů, které stanovila ředitelka školy. Zahnuje všechny oblasti poradenství s převažujícím úsekem profesní orientace a je dále konkretizován v úkolech pro jednotlivé měsíce. Konzultační hodiny výchovné poradkyně jsou stanoveny. Poskytuje informace, radí žákům i jejich rodičům. Přesně vede a kontroluje dokumentaci v oblasti péče o žáky ze zdravotním postižením a katalogové listy žáků školy. Eviduje žáky, u nichž se vyskytují výchovné a výukové problémy a žáky talentované. Úkoly v oblasti prevence negativních jevů nejsou výchovnou poradkyní stanoveny, zpravidla je řeší třídní učitelé a v případě potřeby ředitelka školy. V systému výchovného poradenství částečně chybí kontakt zejména se žáky 1. stupně.

Vedení výchovného poradenství ČŠI hodnotí jako velmi dobré.

Péče o integrované žáky se zdravotním postižením

Ve smyslu Metodického pokynu k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16138/98, vykazuje škola ve školním roce 2000/2001 celkem dvacet šest integrovaných zdravotně postižených žáků (dvacet pět žáků se specifickými vývojovými poruchami učení a chování a jeden žák s tělesným postižením).

Kontrolou příslušné dokumentace bylo zjištěno, že na všechny integrované žáky jsou vypracovány odborné posudky. Uvádějí druh a stupeň postižení, obsahují konkrétní doporučení pro práci s žáky, kteří jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích programů (IVP) vycházejících ze závěrů a doporučení odborných pracovišť. V programech je určen způsob práce v hodinách českého jazyka, cizího jazyka, matematiky a naukových předmětů, jsou doporučeny pomůcky, které bude žák v hodinách používat a je stanoven způsob hodnocení a klasifikace. Jsou uvedeny také údaje týkající se reedukační péče poskytované mimo vyučování. V obecné části IVP je zahrnuta i spolupráce s rodiči a podíl žáka na integraci. Úroveň zpracování IVP je různá, nevystihují vždy přesně, co se bude ve školním roce s žákem cíleně procvičovat. Také hodnocení splněných úkolů je velmi obecné. Mnohé IVP jsou vyhodnocovány až na konci školního roku.

Během hospitací byla zjištěna pravidelná práce s integrovanými žáky především na 1. stupni, spočívající v úpravě rozsahu a náročnosti diktátů a cvičení, v ověřování míry porozumění při samostatné práci a v převážně motivujícím hodnocení. Ve vyučování používali integrovaní žáci vhodné učební pomůcky, např. nakopírované přehledy tvarosloví a vyjmenovaných slov, čtecí okénka a trojhranné tužky. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že většina učitelů při klasifikaci žáky zohledňuje. Na 2. stupni byl individuální přístup k integrovaným žákům pozorován pouze v několika hodinách českého jazyka. V sešitech žáků byla diferencovaná práce velmi málo patrná. Integrovaní žáci jsou zohledňováni většinou pouze při klasifikaci na vysvědčení.

Pro reedukační péči v době mimo vyučování byly vytvořeny dvě skupiny žáků na 1. stupni a dvě skupiny žáků na 2. stupni. Tři učitelky ze čtyř, které vedou reedukační cvičení, absolvovaly kurz pro nápravu specifických vývojových poruch.

Příliš vysoký počet žáků ve skupinách reedukační péče především na 2. stupni je dán tím, že tyto zájmové kroužky navštěvují také žáci, kteří jsou ve škole zohledňováni dle Pokynu MŠMT ČR čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení, kterých je v evidenci školy celkem čtyřicet jeden. Početné skupiny neumožňují potřebný individuální přístup k žákům, reedukace pak není dostatečně efektivní.

Za velmi účinnou práci s integrovanými žáky je považována systematická péče v hodinách českého jazyka při reedukaci i doučování, kterou žákům poskytuje asistent učitele, který ve škole působí na základě projektu Pedagogicko-psychologické poradny Olomouc a Úřadu práce Olomouc.

Úroveň vedení dokumentace o integrovaných žácích se zdravotním postižením, systematickou péčí ve vyučování a poskytování nadstandardní pomoci asistenta učitele hodnotí Česká školní inspekce jako velmi dobré. Rezervy jsou zejména v přístupu vyučujících k integrovaným žákům ve vyučování a v reedukační péči na 2. stupni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Olomouc o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení evidované pod čj. 322 - 02 - 02 ze dne 1. 9. 1998
- Vybraná povinná dokumentace školy: rozvrh hodin, řád školy, třídní knihy školního roku 1999/2000 tříd IV. A, IV. B, V. A, V. B, V. C, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VII. C, VIII. A, VIII. B, VIII. C, IX. A, IX. B a třídní knihy školního roku 2000/2001 tříd, v nichž byly provedeny hospitace
- Třídní výkazy a katalogové listy tříd VI. A, VI. B, VI. C, VII. A, VIII. C, IX. A, IX. B a všech tříd 1. stupně
- Koncepce dlouhodobého rozvoje školy, plány práce (roční a měsíční, plán práce školní družiny a výchovné poradkyně)
- Plán pedagogických a provozních porad na školní rok 2000/2001
- Organizační schéma školy
- Pracovní náplně vedoucích pracovníků
- Zápisy z jednání širšího vedení školy
- Zápisy z jednání pedagogické rady a z provozních porad
- Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření za školní rok 1999/2000
- Tematické časové plány učiva všech sledovaných předmětů
- Dokumentace žáků se zdravotním postižením, individuální vzdělávací programy integrovaných žáků
- Náplň práce, rozvrh a hodnocení práce osobního asistenta učitele
- Plány práce metodických sdružení a předmětových komisí sledovaných předmětů
- Zápisy z jednání metodických orgánů
- Vybrané žákovské knížky, sešity, kontrolní písemné práce a slohové práce z českého jazyka a matematiky - čtvrtletní práce a prověrky
- Vybrané laboratorní práce z chemie a přírodopisu za školní rok 2000/2001
- Dokumentace školní družiny
- Rozhodnutí Rady města Šternberka č. 986/52 ze dne 18. 12. 2000, kterým se v souladu s Obecně závaznou vyhláškou Města Šternberka č. 6/1994 stanovuje příspěvek rodičů na částečnou úhradu neinvestičních výdajů mateřských škol a školních družin
- Organizační řád
- Zahajovací výkazy k 1. 9. 1999 a k 1. 9. 2000
- Statistický výkaz Škol P1-04 za 1. - 4. čtvrtletí roku 2000
- Rozpis neinvestičních výdajů za rok 2000 ze školského úřadu včetně úprav rozpočtu
- Vnitřní platový předpis
- Výkaz zisku a ztráty za období r. 2000
- Finanční rozvaha
- Vnitroorganizační směrnice (směrnice k vedení účetnictví, směrnice k systému zpracování účetnictví, směrnice k účtové osnově, směrnice k oběhu účetních dokladů, harmonogram účetní uzávěrky a závěrky)
- Inventurní kniha a inventurní karty

- Osobní složky zaměstnanců (doklady o dosaženém vzdělání, jmenovací dekret ředitelky školy, platné lustrační osvědčení ředitelky školy, jmenovací dekret zástupce ředitelky školy, pracovní smlouvy, dohody o změně sjednaných pracovních podmínek, dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti, pracovní náplně, platové výměry, rozhodnutí o přiznání osobního příplatku, rozhodnutí o přiznání zvláštního příplatku, rozhodnutí o přiznání příplatku za vedení)
- Evidence nákupu učebnic a učebních pomůcek

ZÁVĚR

- Učební plán školy na školní rok 2000/2001 a přidělené týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Využití možnosti navýšit týdenní hodinové dotace předmětů český jazyk a matematika ve třídách na 2. stupni hodnotí ČŠI pozitivně. Ke dni komplexní inspekce byly učební osnovy plněny. ČŠI však zjistila nesplnění učebních osnov ve školním roce 1999/2000 v předmětu český jazyk v 6. - 9. ročníku a v předmětech přírodověda a vlastivěda ve 4. a 5. ročníku. Dílčí nedostatky byly zjištěny v plánování učiva sledovaných předmětů na školní rok 2000/2001.
- Odborná a pedagogická způsobilost učitelů sledovaných předmětů je ve škole využita. Pouze v 5. ročníku vyučují předměty český jazyk, přírodověda a vlastivěda učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na 2. stupni. Tato skutečnost negativně neovlivnila kvalitu výuky. Vyučující všech sledovaných předmětů na 2. stupni mají požadovanou kvalifikaci.
- Pracovní prostředí z hlediska prostoru a estetiky je pro žáky dostatečně motivující, podílí se na formování pozitivních postojů žáků k získávání vzdělání. Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi. Sbírkou učebních pomůcek jednotlivých kabinetů umožňují plnit vzdělávací program. Nové pomůcky byly pořizovány na základě požadavků předmětových komisí v rámci finančních možností školy. Ve školním roce 2000/2001 výrazně pokročilo vybavování počítačové učebny výpočetní technikou a odpovídajícími programy pro výuku informatiky. Škola dosud není napojena na mezinárodní síť Internet. Nově vybudovaná školní knihovna je postupně zařizována jako odborná učebna.
- Dodržování zásad psychohygieny byla věnována větší pozornost ve vyučovacích hodinách na 1. stupni.
- Uplatňování efektivních forem výuky bylo více patrné ve třídách na 1. stupni. Učitelé aktivizovali žáky častým střídáním činností, poskytováním prostoru pro vyjádření názoru vytvářeli podmínky pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. Získávání nových poznatků bylo doprovázeno vhodným využitím názorných pomůcek. Skupinová práce byla zařazována v malé míře.
- Pozitivní hodnocení výkonů žáků a pochvala měly motivující význam. Často scházelo závěrečné hodnocení výkonů žáků, kteří vykazovali kladný vztah k výuce. Interakce učitel-žák byla příznivá.
- Funkční plánování jako nedílná součást řízení je pojato komplexně. Umožňuje každému pracovníkovi podílet se na rozvoji výchovně-vzdělávací činnosti školy. Učební plán školy nabízí žákům pestrý a zajímavý výběr volitelných a nepovinných předmětů. Zájmy, talent a tvořivost žáků jsou rozvíjeny v mnoha zájmových kroužcích.

- Organizační uspořádání školy umožňuje účinné řízení, informační systém je funkční. Rezervy jsou ve využívání metodických orgánů. Pozitivně je hodnocena prezentace školy na veřejnosti.
- Vedení a motivování pracovníků je dostatečně účinné. Iniciativa pracovníků je vedením školy využívána a oceňována, vzájemná komunikace je založena na uplatňování demokratických principů.
- Prováděné kontroly mají jasně stanovené cíle a prostředky. Plnění úkolů je evidováno a vyhodnocováno, zjištěné nedostatky jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k jejich odstranění. Nedostatky byly zjištěny v oblasti kontroly metodických orgánů v souvislosti s plněním učebních osnov.
- Vedení dokumentace o integrovaných žácích se zdravotním postižením, vybavení učebními pomůckami, systematická péče ve vyučování zejména na 1. stupni a poskytování nadstandardní péče pomocí asistenta učitele hodnotí ČŠI jako velmi dobré. Rezervy jsou v přístupu vyučujících k integrovaným žákům na 2. stupni. Vzhledem k velkému počtu žáků zařazených do jednotlivých skupin reedukační péče je náprava konkrétních vad nedostatečně efektivní.
- Školní družina doplňuje výchovně-vzdělávací činnost školy. Vhodně rozvržený provoz rodičům i žákům vyhovuje.
- V hospodaření se mzdovými prostředky došlo vlivem drobných nedostatků v personální práci školy ve dvou případech k neoprávněnému čerpání prostředků státního rozpočtu, které však nemělo výrazný dopad na rozpočet školy, neboť s přihlédnutím k jeho celkové výši se jednalo o minimální částky.
- V hospodaření s rozpočtovými prostředky v rámci ostatních neinvestičních výdajů je postupováno v souladu s obecně platnými právními normami. Vzhledem ke klesající tendenci přidělovaných prostředků na ostatní neinvestiční výdaje jsou finanční možnosti školy značně omezené a pokrývají jen nejnutnější potřeby školy. Kontrolovaná ekonomická a personální dokumentace školy je zpracována přehledně a vedena systematicky.

Z hlediska kvality vzdělávání, řízení a hospodaření školy byla zjištěna výrazná převaha pozitiv. Česká školní inspekce hodnotí činnost školy jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Zdeněk Krejčířik

Krejčířik v. r.

Členové týmu	PaedDr. Rudolfa Kukulová	Rudolfa Kukulová v. r.
	Mgr. Zonna Němcová	Zonna Němcová v. r.
	RNDr. Ladislav Pluskal	Lad. Pluskal v. r.
	Jiří Sklenář	Jiří Sklenář v. r.
	Mgr. Viktor Verner	Viktor Verner v. r.
	Ing. Renata Skutková	Skutková v. r.
	Ing. Markéta Tomečková	Tomečková v. r.

V Olomouci dne 6. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. března 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jindřiška Skyvová

Skývová J. v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Okresní úřad Olomouc, referát školství, Wellnerova 25, 779 00	2001-05-17	Mazačová v. r.

Olomouc		
Zřizovatel: Městský úřad Šternberk, odbor školství, Horní náměstí 16, 785 01 Šternberk	2001-05-17	132 253/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek